

Obsah

Obsah.....	4
Seznam zkratek.....	6
1. ÚVOD.....	8
2. ZDROJE A METODOLOGIE.....	11
3. ZDRAVÍ A NEMOC V RÁMCI ENVIRONMENTÁLNĚ-KULTURNÍCH VAZEB.....	26
3.1. Prostředí.....	26
3.1.1. Přírodní podmínky.....	26
3.1.2. Dostupnost čisté vody.....	28
3.1.3. Výživa.....	31
3.1.4. Hygiena a odpad.....	33
3.2. Zdravotní stav populace a délka života.....	36
4. LÉKAŘSTVÍ V RÁMCI SOCIÁLNĚ-KULTURNÍCH VAZEB.....	39
4.1. Lékařství a zákon.....	39
4.2. Lékařství a náboženství.....	42
4.3. Lékařství a věda.....	46
4.4. Lékařská péče.....	51
4.4.1. Mezopotamští lékaři asú a ašipu / mašmaššu.....	51
4.4.2. Vzdělání lékařů.....	54
4.4.3. Sektory léčebné péče a její dostupnost.....	56
5. LÉČEBNÝ PROCES.....	59
5.1. Diagnostika.....	59
5.1.1. Celkové vyšetření pacienta.....	60
5.1.2. Oči.....	65
5.1.3. Uši.....	67
5.1.4. Dýchací soustava.....	67
5.1.5. Oběhová soustava.....	68
5.1.6. Trávicí soustava.....	70
5.6.7. Močová a pohlavní soustava.....	72
5.6.8. Gynekologie a porodnictví.....	74
5.6.9. Kůže.....	78
5.6.10. Svalová a kosterní soustava.....	80
5.6.11. Poranění.....	80

5.6.12. Parazitě.....	81
5.6.13. Poruchy chování.....	82
5.6.14. Systém diagnostického procesu.....	83
5.6.15. Mezopotamské diagnózy.....	86
5.6.16. Starověké symptomy vs. současné diagnózy.....	87
5.2. Prognóza.....	93
5.2.1. Prognóza a věšební znamení.....	94
5.2.2. Prognóza smrti.....	95
5.3. Etiologie nemoci.....	98
5.3.1. Nemoci bez uvedení příčiny.....	100
5.3.2. Nemoci se „zjevnou“ příčinou.....	101
5.3.3. Nemoci se „stanovenou“ příčinou.....	104
5.3.3.1. „Ruka boha“.....	104
5.3.3.2. „Ruka ducha“.....	107
5.3.3.3. „Ruka člověka“ / čarodějnictví (akk. kišpu).....	113
5.3.3.4. Problematika „ruky“.....	115
5.4. Terapie.....	119
5.4.1. Terapie farmaceutická.....	120
5.4.1.1. Suroviny.....	120
6.4.1.2. Míry a váhy.....	125
6.4.1.3. Příprava drog, léčivé formy a aplikace.....	127
5.4.2. Terapie nábožensko-magická (psychosomatická).....	130
6.4.2.1. Magie psychoterapeutická.....	133
6.4.2.2. Magie profylaktická.....	136
6.4.2.3. Magie exorcistní.....	138
6.4.2.4. Obecné rysy magicko-náboženských rituálů.....	141
5.4.3. Terapie mechanická.....	147
5.4.4. Účinnost mezopotamské terapie.....	151
5.5. Struktura a systém léčebného procesu.....	158
6. SHRNTÍ KLÍČOVÝCH POZNATKŮ.....	164
7. ZÁVĚR.....	174
8. BIBLIOGRAFIE.....	176
9. REJSTRÍK.....	194
SUMMARY.....	199